Pélé Yoets

Piria Vérivia - procréation - Pé

פריה ורביה היא מצוה רבה ואשריהם ישראל היושבים בערי
ישמעאל כלם זהירין, יש זריזין מקדימין ויש מאחרין, אבל אין
גם אחד שלא יעסק בפריה ורביה. אבל בערי אדום יש ויש שאין
נושאים נשים ומזקינים ומתים כערער בערבה במשאות שוא
ומדוחים, אוי להם ואוי לנפשם, שהרי מי לנו גדול מחזקיהו
המלך שהיה צדיק גמור ורבה וקבץ פעלים לתורה הפלא
ופלא, ומאי דלא נשא אשה היה משום דחזא ברוח הקדש
דנפקי מנה בני דלא מעלי, ואפלו הכי בא אליו ישעיהו הנביא
ואמר לו (מלכים ב, כ א) כה אמר ה' צו לביתך כי מת אתה
ולא תחיה. ופרשו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות י ב) מת
בעולם הזה, ולא תחיה לעולם הבא. ואמרו רבותינו זכרונם
לברכה (יבמות טג ב) שמי שאינו עוסק בפריה
ורביה כאלו ממעט את הדמות וכאלו שופך דמים וגורם לשכינה
שתסתלק מישראל וחיב מיתה. ועוד אמרו (יבמות סב ב) השרוי
בלא אשה שרוי בלא ברכה וכו'. וכהנה רבות מאמרי רבותינו
זכרונם לברכה בש"ס ומדרשים וזהר הקדוש. ובודאי מי אשר
הוא יהודי ומאמין בתורה ובדברי רבותינו זכרונם לברכה
הקדושים לא יעשה שקר בנפשו ולא יהא מאבד עצמו לדעת מן
העולם הזה ומן העולם הבא. והחטאים האלה בנפשותם שאין
נושאים נשים ואינם עוסקים בפריה ורביה, בודאי ימחו מספר
חיים ולא ינוחו על משכבותם:

ואפלו אם כבר נשא אשה וקים מצות פריה ורביה, אם מתה
אשתו לא יהא שרוי בלא אשה, אלא ישא אשה בת אולודי,

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם) נשא אשה בילדותו ישא אשה בזקנותו, היו לו בנים בילדותו יהיו לו בנים בזקנותו, שנאמר (קהלת יא ו) בבקר זרע את זרעך ולערב אל תנח ידך כי אינך יודע אי זה יכשר הזה או זה ואם שניהם כאחד טובים. ומטעם זה ראוי לאדם להשתדל על אשתו ולהוציא זרע רב ולעסק בתרופות אפלו אם יש לו בנים, כי שמא יזרח לו השמש מאשר יצא ממעיו, או מיוצאי חלציו ונפש אחת הוא עולם מלא, כי אחד היה אברהם ויצאו ממנו כל ישראל אשר יש בהם כמה צדיקים וחסידים, ולא כמו תועי רוח בינה שחוששים לצער גדול בנים ולהוצאת הבית מרבה, ומצטערים אם תלד אשתו ילדים רבים, והם מתרצים בשנים או שלשה בנים ולא היו רוצים יותר. ולו חכמו ישכילו, כי ראוי לטרח טרחה מרבה, והכל כאין נגד התועלת הנמשך מן הזרע, שאם בסוף כל הדורות יצא מחלציו איש טוב ירא אלהי"ם הרי די לו, שגם הקדוש ברוך הוא ברא כל העולמות בשביל צדיק אחד, כדכתיב (קהלת יב יג) את האלהי"ם ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם. ואם חושש בשביל ההוצאה, הרי זה מקטני אמנה, שהקדוש ברוך הוא זן ומפרנס מקרני ראמים עד ביצי כנים והוא נותן לחם לכל בשר, לחם לפי הטף:

ומה גם אם יש לו בנים ולא בנות, או בנות ולא בנים, שעדין לא קים מצות פריה ורביה, דמבעי לה למעבד כל טצדקי, כדי להשלים לקים מצות פריה ורביה. צא ולמד מלאה אמנו, שאף על פי שהיו לה ארבעה בנים, וכי עצרה מלדת, הגדילה לעשות עד שהכניסה שפחתה לביתה להיות צרתה כדי לזכות לחזר להבנות. ומשרה ורחל שהכניסו צרותיהן לבעליהן תוסרנה כל הנשים העקרות ותעשינה כמעשיהן, שיעשו לבעליהן שיקחו אחרת עליהן. ואף כי עזה כמות אהבה, קשה כשאול קנאת צרתה בצדה, לפם צערא אגרא, ויכולה היא שתגן

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

שיפקד ה' לה כמו שפקד את שרה ורחל ולאה. ואם לא תפקד, כי הוא מפלאות תמים דעים, על כל פנים יאמר עליה (ישעיהו נד א) רני עקרה, כי רבים בניה בעולם שכלו טוב, מה טוב חלקה ומה נעים גורלה:

וידוע שהאיש מצוה על פריה ורביה ולא האשה, על כן עליו המצוה הזאת להשתדל בכל מאמצי כחו לזכות להבנות. ואם שהה עם אשתו עשר שנים ועסק ברפואות ולא זכה להבנות, יחיש מפלט לו וישתדל לפיסה שתתן לו רשות לשא אחרת, או יבקש איזה תלמיד חכם שיפיסנה בדברים הנכנסים ללב. ולעולם היא תהיה עקרת הבית, כי ראויה היא לכל כבוד שבעולם על זאת שהכניסה צרתה לביתה. וכך יתנה עם האחרת, שלא תכעיסנה אלא תכבדנה. והן אמת כי קשה לזוגן כי אשה רעותה קנאה, לכן הטוב טוב שתהיינה בשתי בתים או בשתי עירות. ויקח אפלו עניה בחנם ואפלו חגרת ואפלו סומא, רק להעמיד זרע. ואם לא תתרצה, על כל פנים ימכר כל אשר לו ונתן בידה, ויגרשנה בגט כשר ואחרת יקח לו אולי יזכה להבנות, כי רבים עשו כן והצליחו, אף כי עזה אהבת אשת נעורים, הכל כאין נגד אהבת הבורא ואהבת נפשו, כי רבה רעת החשוך בנים כמבאר בא"ר לח"י רא"י בש"ס ומדרשים ובזהר הקדוש ובספר חסידים, תסמר שערת אנוש. ועלינו לבקש מאת אבינו שבשמים, שאל יביאנו לנו ולזרענו ולשום אחד מעמו ישראל לידי נסיון קשה כזה, ויפקד לכל חשוכי בנים בזרע של קימא לעבודת השם יתברך שמו:

אבל אם בא לידי נסיון, חילים יגבר להיות גבור חיל לפני ה' למעבד מאי דמבעי לה למעבד, לפם צערא אגרא יראה זרע יאריך ימים וחפץ ה' בידו יצליח, וישמח ביוצאי חלציו. ולא יאמר האיש, הן אני עץ יבש ובשלי הצער הזה, אם אין הדבר ברור לו כשמש בצהרים, כי אין זו דרך מוציאתו מידי עברה ואין פוטר אותו מן הדין, ולמחש מיהא בעי אולי יש תקוה. ואם

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

בכל זאת אחר כל העמל והטרח לא זכה להבנות, או שיודע בעצמו שאינו בר אולודי, אז לא יצטער ולבבו לא יכאב מאחר שעשה מה שמטל עליו, הנה שכרו אתו משלם, יד ושם טוב מבנים ומבנות (ישעיהו נו ה), והן הם מפלאות תמים דעים ולו נתכנו עלילות, והוא הטוב בעיניו יעשה, כי מה לו מבנים ומבנות כי אם עשות רצון אבינו שבשמים, כי השאר געגועי הילדים ושיהיו לו יורשים, הכל הבל ורעות רוח, ומאחר שחשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה, מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה (ברכות ו א), ומקבל שכר טוב בעמלו מה לו להצטער, רק ישמח בחלקו ולא יוסיף לדאבה. ועל כל פנים את אשר בכחו לעשות יעשה, ויגדל יתום ויתומה בתוך ביתו, או בני עניים על התורה ועל העבודה, שמעלה עליו הכתוב כאלו ילדם (סנהדרין יט ב). או יכלכל איזה תלמיד חכם ויספיק לו די מחסורו חשיב כבנו, כדכתיב (תהלים עז טז) בני יעקב ויוסף סלה. ויעשה הקדשות שיזכר שמו עליו, ואם הוא תלמיד חכם יעשה ספר, עושה אלה קונה שם טוב ועל טוב יזכר שמו יותר טוב מבנים ומבנות:

ועקר פריה ורביה בתורה, שישתדל לחדש חדושים ויפוצו מעינותיו חוצה ויעמיד תלמידים הרבה, אולי יזכה שיהא נצר מטעיו, מעשה ידיו להתפאר ואז אשריו מה טוב חלקו:

Questions au Rav Dayan (tome 6)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir…

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions